

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tiszta helyzet

Debrecen, október 22.

Az ellenzék megint csak khaoszt, zürzavart akar támasztani a közhangulatban és a tisztánlátást próbálja elhomályosítani azzal a lármával, hogy ha az elnökség nem a saját elhatározásából vagy a kormány kivánságára hívta volna össze a Házát, hanem az ő kérésükre, akkor egészen más helyzet alakul, mert így ahogyan történt, az akcióképességükben megvannak csorbitva. Hát ez nem felel meg a valóságnak. A helyzet egészen tiszta és világos. S akár így, akár úgy, mindenképpen egyforma maradt volna. Fel kell tenni az ellenzékéről, hogy tüzetesen ismeri a házszabályokat. Hiszen az az ő szentsége, palládiuma, ami-re mindenha esküdt. Ha ismeri, akkor tudnia kell, hogy akár az ő kérésére, akár más-képpen törént a képviselőház összehívása és akár az új, akár a régi házszabályt venné is irányadóul: mindenképp megvan a joga ahhoz, hogy szavá tegye a képviselőházban azt, amit akar, de több joga se így, se úgy nincs, mint amennyit a házszabályban lefektetett tanácskozási rend elvei megengednek.

Három jogon beszélhetnek. Napirend előtt, a napirend megállapításához, vagy interpelláció címén. Ez teljesen elegendő széles keret ahhoz, hogy mindent elmondhassanak, amit akarnak és ahhoz is, hogy minden irányban világosság derüljön mindazokra a kérdésekre, amelyeknek tisztázására ők a Házát összehívni akarták. Hogy

az összehívó kéréssel már elkéstek, az nem változtat a dolgon, legfőlegbb ismét az ő erőtlenségüket mutatja, mert beigazolódott, hogy egy álló hét leforgása alatt alig tudtak 60 aláírást keservesen összehozni. Mind egy. A Ház mégis tényleg ülést tart, tehát az ellenzék akcióképessége ezzel nemhogy csorbult volna, hanem önkényt megnyit az alkalom arra, hogy a vélt vagy igaz sérelmeket ott ahol kell, a fórumon, alkotmányos formában a legteljesebb nyilvánossággal pertraktálhassa. Az azonban távolról sem tartozik a felsorolható séreimek közé, hogy az elnökség már előzőleg önként összehívta a Házát, mielőtt ők a már nyitott ajtóhoz odaértek, hogy azt jogos, de némileg szinpadiasá változott formában újra felnyitassák.

A helyzet tiszta. Az ellenzék a maga egészében bemeget a Házba. Ott a házszabály keretében nyilváníthatja szabadon a maga véleményét egész addig a határig, amelyen túl már a megboldogult obstrukció kezdődne. Mert botrányokat csinálni, parlamenti anarchiát teremteni: azt már csakugyan nem lehet, nem szabad többé, akár-hogyan történt legyen is a Ház összehívása. Botrányokat már nemcsak az új házszabály nem enged, hanem az ország közhangulata is elítéléssel kísérené és ilyenek rendezése magát az ellenzék hozná a közvélemény előtt kínos helyzetbe, amely joggal kérdezhetné: Hát ismét csak ezért mentetek be? Az ország komoly vitákat vár és meg lehet győződve az ellenzék, hogy olyan szónokokat, mint Andrássy, Appo-

ny, érdeklődő nyugalommal hallgat meg a többség is és az ellenzéknek is több haszna lesz belőle, mintha újból féktelenkedik és azt a mellékes és meddő kérdést firtatja, hogy miként történt meg a Ház összehívása. Nyitva az ajtó, tessék bemenni.

Felelősségre vonják a városi tanácsot

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén heves támadásokat intézett a tanács tagjai ellen, akik két olyan munkát teljesítettek, amelyekre a közgyűléstől fölhatalmazásuk nem volt. Miután a bizottság meg akarja szüntetni a közgyűlési fölhatalmazás nélkül történő építkezéseket s nem akarja tűrni e régen kifogásolt szabálytalanságot, most erővel hangon kelt ki s megtorló intézkedések fogantatását kéri a közgyűléstől. Az igazság kedvéért meg kell ugyan állapítani, hogy a szülőségesség, hasznosság és sok más ok, így a munkák kiadásánál a formák betartása, és az elért áreredmények jósága a tanács eljárását is érthetővé teszi, vagy enyhíti.

Az a megnyilatkozott főfogás azonban, hogy a munkát teljesített vállalkozónak, aki akár történt hiba, akár nem, végre is ezért nem felelős harmadik személyn, a megérdemelt munkadíjat kifizetni nem kell, teljesen tarthatatlan jogilag is, de nem szabad annak érvényesülnie emberi és az igazság szempontjából sem, mert a tanács eljárásáért, amelyet különben még szintén nem ítél el a közgyűlés, így megbüntetni nem szabad.

NYAKKENDŐKÜLÖNLEGESSÉGEK FEKETÉNÉL

Ibolyák

Irta: Gl. Bruce.

— Ibolyák, tessék, friss ibolyák! — Egy apró leányka kínálta rekedtes hangon.

London egyik utcájában vagyunk. Nehéz a levegő, mely a szürke ködfátvonnal megkúzd és az óriási közlekedés okozta szürkeség, az emberiség életfeltételeihez szükséges tülekedés, az ide-oda lökdösődő élet az utca forgatagának hű tükre. Az egész egyhangu, hétköznapi színben egy színfolt, egy kis színesség: a virágáros leányka ibolyáskosara, a nagy csomó lila illatszirmok, a kosárszerű tálcán. Ibolyák, amelyek illatára lélekzetünk eláll szívünkben, emlékek raja lepi meg, legyen az bár kellemes, vagy nem kellemes emlékek árja. Szívünk, lelkünk bedől nekik.

Az üzletébe siető City-ember, ámbár szeme előtt számok sora lebeg máris, hírtelemben odakap a virágkosár felé. Az ibolya édes illata elringatja pillanatra szellemének tevékenységét, fülébe sugja, hogy még szíve van. Rég eltemetett érzések ébrednek életre, édesbus emlékek, ifjúkori álmok, amelyeket ezen apró virágfejcskék az egész hosszú napon követik, ott lógnak a lelkén a Mammon körüli szolgálat perceiben is.

— Szegény kis jószág! — gondolja egy ifju, akit bizony oldalba vagdalt immár az élet és szomorkodva tekint a gomblyukába tűzött

ibolyacsokorra. — Érzékeny lelkületét megmagsimogatja a finom illatpára, úgy érzi, még a zajos nagyvárosban is, van valami a vidék bájából.

Két leányka közeleg. Az egyik ruhája dus, értékes. A virágáros leány sietve lép feléje, egyhangu szava élénk, érdeklődő kérdésbe csap át. Az idősebbik int: nem kell neki. — Eszébe jut az ibolya ékes testvérpárja, a pármái ibolya, amelyet oly gyakran vásárolgatott a Rivierán. Társa, a barnaruhá, egyszerű leányka alig figyel a fitymáló szavakra. Az ibolyák közé hajolva, elfeledkezik környezetéről. Halkan susog a fülébe a kedves virág-szirmok elfeledett madárénekeket. Otthonát látja maga előtt, az apró kis házat, anyja mosolyát. Apró testvérkéje, kinek kedvéért ime állásba is ment, Londonba megy maid, míg ő az alárendeltség minden keserűségét nyeli a fényes nagyuri körben, ahol él. Az ibolyák könyveket csálnak a szemébe; a gvenge nap-sugár, mely felettük rezeg, honvágyként lopotzik melegen a leányka szívébe.

A lánykát nem az emberek hangulata bántja; neki kedvesebb a legkisebb rézpénz ibolyái bármelyikénél.

Elegánsan öltözött pár közeleg. A férfi felkínál egy csokor ibolyát, ám a nő kezével legyint:

— Csak a páрмаit szeretem, ez oly kö-zönséges.

A férfi mégis megveszi, a gomblyukába tűzi. Régi emlék, régi dal kél a szívében... Valaki úgy szerette az ibolyákat... valaki, aki nem volt lady és dugzagdag, de aki ma is végtelen drága szívének...

Ibolyák, ibolyák, csalo kis jószágok! — Lám, szerény elvonultságukból kilépvé az utca zajába, tele van a világ velük. A férfi elgondolkozik.

Ibolyák, ibolyák mindenütt. Az erdő egy mohos kövén, ibolyáknötte szőnyeg lába előtt... egy leány ül a kövön, ölében, kezében ibolyák, feltekint, szeme, mint a nyló virág, ibolyakék. Arca rózsás, ajka tagra nyílik, fogai vakító fehérek... oh, ibolyák...

Forgalmas sarokutcaába kerülnek. — A férfi magához vonja a nőt. A pármái ibolya átható illata csapja meg. Kábitó illata ott kergetőzik az elmúlt idők, a tiltott álmok területén. Millió fájdalom rezeg a férfi lelkületén, ezerszeres megbánás rágia. Kis falusi ibolya... hol illatozol? Valami a porba hullott... a gomblyukcsokor. Megáll, tétovázik, vegye-e fel? ne vegye?... nem szabad.

— Ibolyák, friss ibolyák, ibolyát tessék venni!

fü-
tel-
erv-
tést
Há-
rtá-
t el-
ntal,
tele-
34

RO
alon-
uda-
ecen-
utca
te át.
inom
éssel.
nt 70,
nházi
lygek
ól fa-
rendű
2217

má-
ittatik.
s költ-
terheli.
ca 53.
664

la
ása II.
29. Te-
729

n a
ban
nyelmes
hídeg
érsékel
olgálás.
l. A n.
y bocses
Szántó
os. 1801

AG

nyeseket
atóság.

ások és

ban.

k.
eiket a le
életi rész-

VETEL

	f
0000	—
0000	—
588	—
1614	88
4202	88

OVETEL

K	f
3505	85
2215	54
3584	40
8371	76
17677	55

rem Vilmos

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

(Kimondani a felelősséget!)

Vásáry István dr. előadó ismertette a téglyagári igazgató részére épített lakás és irodahelyiségek építésének ügyét, amelyre a tanács a közgyűlés utólagos jóváhagyását kérte.

Révi Nándor dr.: A tanács már sokszor tett úgy, hogy a közgyűlés fölhatalmazása nélkül épített, a közgyűlést azután a megtörtént tények elé állítja. Ez így nem mehet tovább. Az építkezés kiírásánál sem jártak el helyesen, a hirdetőményt nem tették kellő módon közzé s így a nyilvánosság nem volt kellően tájékoztatva. Javasolja: a jelentést ne vegyék tudomásul, a tanácsot vonják kérdőre, tegyék felelőssé, a számlát ne fizessék ki.

Freund Jenő dr.: Ketté kell vágni a kérdést. A közgyűlés hatáskörének megsértéséért s figyelmen kívül hagyásáért ki kell mondani a felelősséget, de a vállalkozónak, aki harmadik személy s aki nem is tudhatja, de nem is törődik vele, van-e a tanácsnak erre megbízása, vagy nincsen, a kereseti összeget ki kell fizetni. Annál is inkább, mert a vállalatba adás formailag, a munka pedig pénzügyi eredményében jól sikerült.

Borsos József h. főmérnök rámutat arra, hogy az elért eredmény várakozáson felül jó, a nyilvánosság részvételét mutatja az, hogy nyolc ajánlat érkezett be. Kéri, hogy a főmérnök pótmunkákat rendelje el a közgyűlés.

Márk Endre tiltakozik ez ellen.

(Ki a felelős?)

Medgyaszay Miklós tanácsnok elismeri, hogy e kérdésben tévedés, hiba történt. Azonban ez egyedül őt, nem pedig a tanácsot terheli, amelyet ő vitt bele ebbe a dologba. Az egész hiba az övé, nem akarja, hogy a tanács szenvedjen miatta. A téglyagár önálló kezelését a közgyűlés kimondta, elrendelte, hogy igazgatót válasszanak, az igazgatót meg is választották s a szabályzat szerint annak lakás jár.

Márk Endre: De a közgyűlési határozat nem jogerős.

Medgyaszay Miklós tanácsnok: De a közgyűlés kimondta, hogy a dolog sürgős. Ezért és nem a közgyűlés negligálásának tendenciájával történt így a dolog. Ügyosztálya ez idén igen elfoglalt, zaklatott volt s így meg történhetett a dolog.

Révi Nándor dr.: Tévedésre hivatkozni nem lehet, a tanácsnoknak látnia kellett volna az iratokból, hogy nincs közgyűlési határozat, nincs jóváhagyás. Arra, hogy téved, hogy bánja, nem ad semmit.

Freund Jenő dr. és Jánosi Zoltán azon a véleményen vannak, hogy a hiba megtorlása kérdésében provokáltassék a közgyűlés határozata, de a számlát ki kell fizetni, mert végre is a tanács a szükségességre hivatkozással azt hajtotta végre, amit a közgyűlés később úgy is elrendelt volna.

A bizottság végre úgy döntött: javasolja a közgyűlésnek, hogy a hibáért tegye felelőssé a tanácsot, indítson megtorlást, a jelentést ne vegye tudomásul és a számlát ne fizesse ki.

(Egy másik megtorlási ügy.)

Bejelentette ezután Vásáry István dr., hogy a mátai csődörmenest is fölépíttette a tanács közgyűlési megbízás nélkül. Kéri tudomásulvételét.

Medgyaszay Miklós tanácsnok kijelenti: a felelősség itt is tisztán csak őt terheli. De mert közgyűlés nem volt, az idő sürgetett, a régi istálló összedőléssel fenyegetett és tavalyról még fertőzve volt, így az elodázhatatlan kényszerű szükség miatt kellett az istállót megépíttetni.

Révi Nándor dr.: A közgyűlés a gazda, a tanács nélküle semmit sem csinálhat. Nem fogadja el, hogy csak Medgyaszay a hibás, a főügyész is látta az iratokat, amikor a szerződést kötötte, mint jogász embernek, vissza kellett volna utasítania a dolgot. Mondja ki a közgyűlés itt is a felelősséget, ne fizesse ki a számlát. A szükségességre és arra, jó-e az istálló, egy bizottság tartson szemlét, mert azt hallotta, hogy az istálló nem is jól épült.

Borsos József h. főmérnök: Az istálló a város e kérdésben legfőbb szakértője méretei és kívánságai szerint épült.

Révi Nándor dr.: Az se uristen.

Freund Jenő dr.: Az uristen nem is szokott istállóépítésbe beleszólni.

Révi Nándor dr.: De a felelősség jogi kérdés s ez itt joghoz értő bizottság is.

Freund Jenő dr.: No, nem mindig.

Végre a bizottság úgy határozott, mint az előző pontnál, a felelősség kimondását javasolja s a célszerűség, szükségesség kérdésében egy bizottság tartson vizsgálatot.

Tisza és Apponyi

A Ház első ülése

A „Bud. Tud.” jelenti: Egy ellenzéki lap, amelynek politikai akciója a tények rendszeres elferdítésében csucsosodik ki, jónak látja az Apponyi Albert gróf és Tisza István gróf között fölmerült incidenst is ez álláspontjához híven hamis világitásban pertraktálni.

Ennélfogva a Bud. Tud. illetékes helyről nyert információ alapján konstatálja, hogy Vojnits István báró a miniszterelnök megbízásából kereste föl Apponyi Albert grófot és kérdést intézett hozzá az iránt, mondott-e Apponyi Albert gróf bármi olyat, ami a miniszterelnök abszolút szavahihetőségét kétségbe vonná. Apponyi Albert gróf erre adott válasznak eredményeként ők ketten állapították meg a lapokban megjelent kommuniké szövegét.

Maga ez a szöveg konstatálja, hogy a kérdés bizalmas uton tisztázott és így kizárja azt a föltevést, mintha az érdekeltek közül bárki ugynevezett lovagias ügyként akarán a dolgot feltüntetni. A miniszterelnök egészen egyszerűen meggyőződést kívánt szerezni barátja útján a tényállásról, mielőtt további lépések szükségére iránt határozott volna. Apponyi Albert gróf e tudakozódásra adott teljesen korrekt válasza pedig minden további lépést fölöslegessé tett.

A Ház ülése.

A képviselőház elnöksége, mint ismeretes, szombat délelőtti ülésre hívta össze a Házat s ez által az ellenzéknek tegnap benyújtott összehívó ive tárgyalanná vált. A szombati ülésen az elnöki jelentések után az igazságügyi bizottság fogja betérjeszteni jelentését az esküdtszék reformjáról, ugyszintén a bírói és ügyvédi vizsgáról szóló törvényjavaslatról. A jelentéseket előbb ki kell nyomtatni, szétosztani és csak azután lehet majd tárgyalásra kitűzni. Ehhez képest, ha a Háznak más munkanyaga nem lesz, a következő ülést esetleg csak a jövő hét kedjére tűzik ki.

Mínt hogy az elnökség hívta össze a Házat, az ellenzék most már csak a házszabá-

lyok korlátai között teheti szónán a margitszigeti ügyet, napirend előtti felszólalás keretében, aztán a napirend megállapításakor, vagy pedig interpellációban.

Az egyetemi alapkövetétel jövőre maradt el

Az egyetemi bizottság ülése

A nagy ünnepség, amelyre az egész országot meg akarta hívni Debrecen városa, elmarad. Az ünnepély elmaradásáról már napok óta beszéltek az illetékesek. Több oka is van ennek a halasztásnak, amely remélhetően a harmadik egyetem kérdésében további következményekkel nem jár, bár minden halasztástól félni kell ama tendenciák miatt, a melyek illetékes helyen Pozsony javára és Debrecen ellenében érvényesülni igyekeztek és igyekeznek.

Az elmaradás oka főként az, hogy az építési munkákat még nem adták ki a vállalkozóknak s így az sincs, aki a munkákat végeztetné. A másik ok az idő előrehaladott volta s az a rendezetlen állapot, amelyben Debrecen van, amelyben féltő, hogy vendégeit elhelyezni és ellátni sem tudja. Oka végül az is, hogy ma még csak a kórháznál lehetne az alapkövet letenni, pedig az volna méltó, hogy az alapkövet az aula épületénél tegyék le.

Az egyetemi bizottság mai ülésén Domahidy Elemér főispán elnökléte alatt tárgyalták ezt.

Márk Endre tett jelentést a rendező bizottság három tagu küldöttségének oly irányu állásfoglalásáról, hogy az alapkövetétel halasztassék el, míg az építési munkát valamelyik vállalkozónak kiadják. Szerették volna e hó 31-én, a reformáció emlékülmenedén megtartani az ünnepséget, de most jobbnak látszik az elhalasztás.

Kenézy Gyula dr. hozzájárul az elhalasztáshoz. Meglehetne ugyan most is tartani az alapkö-ünnepet, de nincs értelme, hogy az alapkövet letegyék, de a munkát azután abbahagyják.

Dicsőfi József megkérdi, hogy mikor lesz hát akkor az alapkövetétel?

Kenézy Gyula dr.: Pár hét múlva, amikor az ajánlatok fölött döntött a miniszter. Egyéb komplikációk is merültek föl s így ezeket is tisztázni kell. Ohajtja, hogy a kórház-építést inségmunkaként teljesíttesse a miniszter, tekintettel Debrecen munkásságának mai helyzetére.

Márk Endre kéri, hogy az egyetemi bizottságba hívják meg a főiskola rektorát is.

Kenézy Gyula dr. ellenzi ezt, mert a bizottság hat év előtt alakult s eddig nem kívánta a tanári kar a részvételt. A tanárok különben is érvényesülést keresnek a város megkerülésével.

Freund Jenő dr. amellet szól, hogy válasszák be őket.

Domahidy Elemér főispán kijelenti, hogy az egyetemi bizottság kiegészítése a közgyűlés hatásköre és így Márk Endre visszavonta indítványát.

Napirendre tért azután a bizottság Eröss Rezső amaz írásbeli indítvánva fölött, hogy az egyetemet hozzák kapcsolatba a gazdasági egyetemmel.

A bizottság végül megállapodott, hogy az alapköünnepélyt október 31-én nem tartja meg, hanem azt később rendezzi.

Eredeti Melichár
Unikum Drill

vetőgépek

legújabb szabadalom,
beállító készülékkel. ::

Legjobb borsajtók és szőlőzuzók,

RAHMER SÁNDORNÁL DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43.

(Dreher mellett.)

Bächer és Melichár gépgyárának fióktelepe.

Telefon 962.

Telefon 962.

▼ eredeti BÄCHER ▼

aczélekék

▼ kizárólagos raktára ▼

Lezárják-e a vízvezetékét Ujabb vizsgálatot rendelnek el

Napok óta foglalkoztatja Debrecen lakosságát az a borzasztó kérdés: nem inficiált-e a vízvezeték vize, nem attól terjed-e a tifusz. Annak idején megírtuk, hogy a főorvos bakteriologiai vizsgálat alá vetette a vízvezeték vizét. A vizsgálat eredménye az, hogy a vegyész nem tudott ugyan *tifuszbacillusokat kitenyészteni a vízből, de talált paratífusz-bacillusokat*, amelyek egy könnyebb lefolyású tifuszbetegségnek bacillussai. Ezért azután a főorvos azzal a gondolattal is foglalkozik, hogy a vízvezeték lezárattja. Ez a kérdés került ma szóba a jog- és pénzügyi bizottság ülésén is Márk Endre udvari tanácsos fölszólalása folytán.

— A főorvos — mondta — komolyan veszi a kérdést és el akarja zárni a bakteriologiai vizsgálat eredménye alapján a vízvezetékét. Miután azonban egy előző vegyi vizsgálat a vizet ihatóknak mondta, a két ellentétes vizsgálati eredményt sürgős újabb vizsgálatnak kell alávetni. A kérdés igen nehéz, úgy anyagi, mint erkölcsi okokból. Ha aggodalomra ok van, a vízvezeték el kell zárni sürgősen, de csak az ivást kell korlátozni, a klozeteknél és a locsolásra meg kell hagyni. Mert ha nem így tesznek az intézmények, a bérlők nagy kártérítési perekkel támadják meg a várost.

János Zoltán: A vizsgálat szerint az évenként mindig jelentkező tifuszesetek számát a vízvezeték vízből levő paratífusz-bacillusok okozzák. Míg tehát a csöveket nem fertőtleníti, a vizet a Márk Endre által panasztolt korlátozással nem szabad használni. De más baj is van; az először is, hogy kártérítési viz, még most is posványos izü és szagu, aminek oka, hogy sok házi csatlakozás még nincs kész, a víz nem cirkulál, megreked, megposványosodik. Ezért a házi bekötéseket gyorsan végre kell hajtani. A rossz gazdasági viszonyokra tekintettel azonban álljon a város a külvárosi szegény polgárok segítségére, vegye a város kezébe a dolgot és esetleg ő garantálja a számlákat. A nagy közegészségügyi érdek ezt megköveteli.

Révi Nándor dr. elismeri, hogy minden irányban sürgős intézkedés kell, de kérdés, hogy nem-e más oka van a víz posványos szagának s nem az, hogy nincsenek bevezetve a házakba a vezeték. Vizsgálatot kér erre.

Kernhoffer József kéri, hogy a csöveket rendesebben öblítsék.

A bizottság még néhány fölszólalás után kimondta, hogy a víz sürgősen megvizsgálandó, posványos szagának oka iránt vizsgálat indítandó, a csövek jobban öblítendők. Mindezek elrendelésére a tanácsot kéri föl.

Irodalom

(-) Szülők Lapja. A gyermeknevelésre nagyfontosságú lap indult meg ma a fővárosban. A Bárczy Istvánné Gyermekház Egyesület „Szülők Lapja” címen újságot ad ki a szülők számára, hogy a család és iskola közt az oly igen kívánatos kapcsolatot megteremtse. A lapot Háda József székesfehérvári isk. igazgató szerkeszti. Első száma gazdag tartalmát bizonyára nagy rokonszenvvel fogadják a szülők s mindazok, akik az iskola, a kultúra iránt érdeklődnek. A „Szülők Lapja”-ban Bárczy Istvánné ír az iskola és a szülők egymáshoz való viszonyáról. Rákosi Jenő főrendiházi tag „Gyermekház” címen mondja el nemes gondolatait, dr. Bókay János egye-

temi tanár, a kiváló gyermekorvos adja a csecsemőápolásra a szülőknek megszívlelendő tanácsait, Schuschny Henrik dr. orvos, az egészségtan tanára, a vörheny ellen való védekezésre oktatja a szülőket. Tuba Károly ismert poéta verse, Földes Géza kedves tárcája, dr. Szabó Viktor, Kuttner Miklós, Székely Lajos, dr. Fáy Miklós tisztiorvos, Bihari Mór, Erős Jenő közleményei, nagy, gyakorlati kérdésekről szóló írásai, mind-mind változatossá, érdekessé, hasznossá teszik a lapot. Igaza van Brezy Istvánnénak abban, amit e lapba ír: „Az érdemes munkát a szülők hálája fogja kísérrni”. Szerkesztőség VI. Felső erdősor 21. Kiadóhivatal Központi Városháza II. em. 197.

A Duna-Tisza csatorna

A Magyar Mérnök- és Építész Egylet debreceni kulturális munkája

A „Magyar Mérnök és Építész Egylet Debreceni Osztálya” a szezon beálltával ismét felveszi azon kulturális munkát, melyet hazánk, városunk érdekében oly nemes ambícióval, lelkesedéssel és kitartással harcolt már eddig is meg. Ez életre való egylet, mindig megtalálta a helyes irányt arra nézve, hogy tevékenységének színterét jól megválassza. Ezuttal is oly fontos nemzeti közgazdasági kérdés megvitatását tűzte ki célul, hogy csak szívből üdvözölhetjük az egyletet e térsi munkássága közepette.

Nem kisebb ügyről van szó, mint arról, hogy mily fontos szerepe lesz az idővel létesítendő „Duna-Tisza csatorna”-nak. Mi reánk érdekessé teszi főleg az ügyet azon körülmény, hogy vonatkozásba lesz állítva ezen fontos csatorna kérdése Debrecen város életével.

Vidéki városaink fejlődése fontos nemzeti érdek! Belátták ezt a tényt a mindenkor kormányok is és belátja minden nagyobb vidéki emporum helyzete magaslatán álló vezetősége is. — Sajnos Debrecen város földrajzi fekvése folytán arra predestinálva, hogy ily központtá fejlődjen ki, azonban polgárainak ereiben felhalmozott energia, vezetőségében liktető hatalmas alkotó erő, azon reménnyel táplál, hogy felismerve a helyzetet, minden eszközzel törekedni fog Debrecen nagygyá, hatalmassá tenni. — Városunk érdekében tehát örömdetes a mérnök-egylet ezen újabb akciója. Az előadást Pavlovics Károly tag tartja meg, előadás után vita lesz a kérdés körül, hogy annál kimerítőbben legyen e fontos kérdés tárgyalva.

Sajnos a városi tanácsot az egyesületnek nem sikerült megszerezni és így kénytelen volt az ipartestület dísztermét elkérni. Az ipartestület emez áldozatkészségéért nemcsak az egyesület, de a város anyagi ügyeit szíven viselő minden polgárának hálás köszönete illeti az ipartestületet. Az előadást e hó 25-én azaz szombaton este 6 órakor tartják meg az ipartestület dísztermében a Simonffy-utcai városi bérházban. Minden érdeklődőt szíves örömmel lát az egylet, sőt kérjük is őket, hogy tiszteljenek meg ne csak becses jelenlétükkel, de tegyék érdekessé a vitát felszólalásokkal is.

A vitáulés után úgy a tagok, mint családtagjaik a „Royal-szállóban” társas-vacsorára gyűlnek össze, hol a vendégeket is szíves örömmel fogadják.

Reméljük, hogy ezen vitális kérdés tárgyalásánál mennél nagyobb számú résztvevő lesz jelen, hogy így egy lépéssel közelebb hozva a reméltet a valóhoz, városunk fejlesztésében mi is kivehessük részünket.

Nagyot, hatalmasat alkotni csak személyes érdekek félretétele mellett, komoly munkával lehet, mely hogy eredményes legyen, gerincét kell, hogy a hivatásszeretet képezze!

A vállalati ház

Hol épüljön az új üzleti palota?

A közgyűlésnek egyik legfontosabb s régóta megoldást váró ügye lesz a Szent-Anna-utca kiszélesítése, amellyel szoros összefüggésben van a vállalati ház építésének kérdése is. Ez a kérdés Debrecen város üzleteire sokkal fontosabb kérdés, hogysem annak elintézése mellett szó nélkül lehessen elsietni.

A vállalatok ma tudvalevően szétszórtan bérelt, vagy meg nem felelő helyeken vannak elhelyezve. Egyik-másik, mint például a nyomdahelyiség is alkalmatlan, szűk pinchehelyiségben szorong, olyan helyiségben, amely esetleg munkásvédelmi szempontból erősen kifogás alá is eshetik és sohasem lehet tudni, hogy az iparfelügyelő egy erősebb vizsgálatnál mikor fogja *beszüntetni az üzemet*. De épp ilyen szükséges a vállalati-ház a világitási vállalatnak, ilyen szükséges a többi vállalatnak is: a téglagyárnak, a köztisztasági vállalatnak, a szeszüzletnek és épp így lesz szüksége még mindama vállalat, üzletszerű vállalkozásoknak, amelyeket a város előre láthatóan legközelebb már létesíteni fog, vagy kénytelen, mint a faipari üzletnek, a szennyvízszűrő-telep létesítésével az ott teremendő üzletnek.

A vállalatok közül a nyomda- és a világitási vállalat felügyelő-bizottságai már együtt tesztülést is tartottak és érezve a nagy szükségét ki is mondták, hogy egy új vállalati házat a Szent-Anna- és Bathány-utcai saroktelken építsenek is, ami nemcsak az ő szükségleteiket elégíti ki, de még hasznos is fog hozni bérhozámmal.

Debreceni Jenő világitási vállalati igazgató nagy vonásokban, de pontos méretezésel már el is készítette a tervét e vállalati háznak, amelynek létesítéséhez azonban *szüksége volna a városi telek mellett fekvő Sám-féle telekre is*, mert a Szent-Anna-utca szabályozása után megfelelő nagy telek egy előrelátással és a célszerűség szerint építendő vállalati ház számára *nem marad*. A Sám-féle telek árát azonban akkor magasnak találták, illetve a tulajdonostól kért ár helyett alacsonyabb összeget volt hajlandó a város megadni. Ugy tudjuk ezért az árért a tulajdonosok esetleg *most átengednék már a telket* és így a városnak módjában van az annyira szükséges vállalati házat már a legközelebb megvalósítani.

Annál is inkább könnyű dolog lenne ez, mert *a telket a vállalatok szerzik meg s így a házépítéskor az terhet nem okozna*. A közgyűlésnek pedig egyenesen kötelessége elősegíteni minden olyan tevékenységet, amely üzleteinek jövedelmezőségét emeli, vagy amelynek végrehajtása folytán a közönség az üzletek szolgáltatását minél könnyebben igénybe veheti.

Igaz, hogy a mai fölfordított és kielezett viszonyok közt a telekvételnek lesznek ellenzői, de itt nem utcaszabályozási telekvételről, hanem üzleti befektetésről van szó és aki csak egy kissé tárgyilagosan gondolkodik, nem fog kitérni e kedvező megoldás elől s szívesen fogja pártolni a vállalati ház létesítését. Magunk sem vagyunk hívei a cél és ok nélkül való telekvételnek, ánde viszont csak azért, mert valaki kitalálta a szép jelszót: nem vesszünk több telket, egy hasznos, szükséges létesítmény lehetőségét nem engedjük agyonütni csak azért, mert telekvételről van szó. Már pedig az kétségtelen, hogy *e telek nélkül a vállalati házat úgy, amint azt föl kell építeni, fölépíteni nem lehet*.

Kétségtelen, hogy a közgyűlés ezeket mérlegelni fogja és ennek értelmében döntését meghozni s a mai bünygyi hivatal telkével egyesíti a Sám-féle telket s ez egyesített telken építteti meg a vállalati házat.

Figyelem

A n. é. közönségnek, úgy helybeli, mint vidékieknek b. tudomására hozom, hogy legolcsóbb, legjobb, legmodernebb fényképek készülnek Gábor műtermében Csapó-utca 10. szám.

Figyelem

ER V
ék

ára V
43.

on 962.

A Concours Hippique

— Levél a szerkesztőhöz —

Ma a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

B. lapjának mai, október 22-iki számában hosszabb sajnálkozó cikk jelent meg arról, hogy a Debrecenben legutóbb lefolyt Concours Hippique kétségtelen erkölcsi sikere mellől hiányzott a nem kevésbé fontos anyagi siker, mely siker elmaradásának okát a rendezőség a város szűkkeblűségében, valamint a város közönségének a lovasjátékok iránti közönyében vélte megtalálni. Természetes, hogy tényleg ezek voltak azok az okok, amelyek a lovasjátékok lefolyásában keserves anyagi csalódást okoztak. Ha azonban a t. rendezőség jobban a mélyére tekintett volna a dolgoknak és előzőleg kellőleg mérlegelte volna azt, vajjon egy vidéki város alkalmas-e ilyen nagyszabású lovasjátékok rendezésére, úgy rá kellett volna iónnie arra, hogy egy ilyen Concours Hippique kizárólag a magasabb társaság érdeklődésére tarthat számot, mert csak ebben a társaságban találhatók fel azok, akik abban mint szakértők: egy közönség, mint közreműködők alakjában részt vehetnek, ebből a fajta közönségből pedig csakis egy világváros képes olyan tömeget produkálni, amelyen tömegre a rendezőségnek anyagi szempontból szüksége lett volna. Vajjon miért nem gondolt a t. rendezőség arra, hogy az u. n. polgári társaság — mely egy városnak mégis csak a zömét alkotja — az ily lovasjátékokon már csak azért sem vehet részt, mert a magasabb társaság tagjain kívül kinek van még ideje arra, hogy teljes héten át reggeltől estig, tehát épen a munkaidőben lovasjátékokban gyönyörködjék magas beléptidíjak mellett? De ha — tegyük fel, ez nem volna akadály — vajjon kinek volna kedve ahoz, hogy az 1000 koronás tojlettek és a nagyértékű paradicsom-madár tollak, meg kócsagok birodalmába elmenjen csupán azért, hogy ott a pénz- és születési arisztokráciát képviselő dámák arcáról leolvasható kérdéssel: „ah, hát ezek mit keresnek itt?” találkozzék? Azt hiszem, a t. rendezőség nem mérlegelte ezeket, mert ha mérlegelte volna, úgy nem érte volna csalódás. Hiszen tárgyilagos gondolkodás esetén eszükbe juthatott volna az is, hogy mindentől eltekintve, épen ez a mostani idő, amidőn a rettenetes pénz-krisis miatt ma mindenkinél van nyögni valója, igazán nem alkalmas ilyen költséges lovasjátékok rendezésére. Miután mégis megrendezték, nyilvánvaló, hogy a Concours Hippique kizárólag az említett magasabb társaság mulattatására volt szánva és így, ha az agyagi siker elmaradt, elégedjék meg a t. rendezőség az erkölcsi sikerrel és ne okolja Debrecen város közönségét, hogy nincsen érdeke olyan mulatságok iránt, a melyből a nagyközönség minden jóakarattal, de kénytelen volt magát kizárni, amely kényszerűséget a polgárságnak a magas társasággal homlokegyenest ellenkező életkörülményei természetesen idézték elő. Azt pedig, hogy Debrecen sz. kir. város nem volt hajlandó nagyobb összeget áldozni a Concours Hippique céljaira, ezt nagyon helyesen tette, mert ma, amikor a munkanélküliség olyan roppant méreteket ölt, nem mutatott volna a város részéről szociális érzékre, ha a munkanélküliség enyhítése helyett nagyurak exlusiv mulatságát segíti elő. Ha a résztvevő arisztokrácia tudott óriási értékű tiszteltidíjakat összeadni, amelyek heteken át kápráztatták az utca járó-kelőt, úgy ne siránkozzanak azon, hogy Debrecen város nem érezte magát hivatva a magas arisztokráciával

áldozatkészség tekintetében felvenni a versenyt akkor, amidőn sok, sok, ezerszerre fontosabb szükséglet vár sürgős kielégítésre.
Debrecen, 1913. október 21.

H. E.

Színház

HETI MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Bella*, színmű. (B. bérlet.)
PÉNTEK: *Bella*, színmű. (C. bérlet.)

* A „Bella“. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön B) bérletben és pénteken C) bérletben kerül színre Szomor Dezső szenzációs színműve: a „Bella“. Felesleges ezt a darabot ismertetni, városzerte beszélnek arról a merész témáról, amelyet a kiváló író páratlan zseniálitással dolgozott föl. Kétségen kívül szokatlan jelenség az, amikor egy színmű piros színlapra kerül, magyar darabban talán ez még sohasem fordult elő. A piros színlap most nem is frivolitásokra figyelmeztet, hanem csak a szerző modernségét mutatja, amellyel bátran világít reá az életnek egy kényesebb, de igaz problémájára. A szombati premier zajos sere arra vall, hogy a debreceni közönség megértette a Szomor Dezső intencióit, amelyeket az előadás is híven, művészi érzékkel tolmácsolt. A „Bella“ újabb előadásai iránt széleskörű, nagy érdeklődés mutatkozik.

* Vasárnap délután a „Buksi“. (A színházi iroda jelentése.) Nem kis gondot okoz az igazgatóságunk a vasárnap délutáni darab megállapítása. Ez alkalommal az októberi sláger operettre, az annyira népszerű „Buksi“-ra esett a választás, amely iránti bizonyára a legszélesebbkörű érdeklődés fog megnyilvánulni. Ez a darab igazán méltán megérdemli ezt a vidékről bejövő közönség is megragadhatja az alkalmat, hogy megnézzék. A librettója páratlanul mulatságos, pompás zeneszámai pedig mindenfelé dudolják. Az első felvonás fináléja: az állatkerti tarka-jelenet, továbbá a híres diaboló-duett nagy öröme lesz különösen a gyerekeknek, akiket szintén mesésen elszórakoztathat ez az operett. A jegyeket a vasárnap délutáni előadásra már ma, csütörtök reggeltől árusít a pénztár.

Az Odol világhírét páratlanul tartós hatásának köszönheti. Mig másféle szájvizek csak az öblögetés pillanatában hatnak, addig az Odol az öblögetés alatt beszívódik a fogakba és a szájnyálkahártyáiba és — mint bebizonyult — még órák múlva is hat. Az Odol ezen sajátos tulajdonsága órákra megbénítja, hátráltatja a fogrontó erjedési folyamat megindulását.

* Az valami remek, az valami nagyszerű — mondják azok, akik az utólrhetetlen művészt, Psylandert látták legújabb Nordisk-kreációjában, a „Fenség“ című 3 felvonásos drámában. Amerikai tröszt-királyok milliárdjikkal rajzák körül a mozi-vászon királyát, a minden leányra utól-rhetetlen ábrándképet, W. Psylandert. Portland herceg szerepében valami mese ez a fenomén, valami új, valami pompás. — Méltán említést érdemel az „Ültetvényes leánya“ című 2 felvonásos amirkai történet, és a remek kísérő-műsor, amelyet az „Apolló-színház“ mutat be. Telefon 7-62. Nappali előjegyzés. Rendes helyárák. Trafik-jegyek érvényesek.

A hazaárulás vádja a bolgár miniszterek ellen

A renitens szerb katonatisztek

Szófia, október 22. A Bulgária jelenti, hogy Szavov és Petrov volt miniszterek ellen már megtették a följelentést az állami törvénszéknel. A tárgyalásra 591 tanut idéztek meg, közöttük sok nagy politikust. — A két minisztert hazaárulással vádolják.

Nyilatkozik a montenegrói király.

Bécs, október 22. A Südslavische Korrespondenz jelenti Cetinjeből:

Nikita király egy előkelő személyiség előtt meglegedését fejezte ki, hogy az osztrák-magyar-szerb konfliktust sikerült békésen elintézni. Montenegro, amely a Szerbiát érintő minden kérdésben érdekelve van, a legnagyobb örömmel üdvözli a béke fontartását, mert a közel egy évig tartott háború minden Balkán-államban a béke utáni vágyat idézte elő. Montenegro, amely nagy kulturális és gazdasági föladatokat áll, reméli, hogy a béke tartós lesz és számít is erre. Ezért kívánatos az albán ügyek gyors elintézése is.

A király hangoztatta, hogy a montenegrói csapatok, mikor a támadóan fölléző albánok ellen küzdöttek, pontosan figyelemben tartották az albán határt, hogy alkalmat ne adjanak diplomáciai incidensre. A fejedelmi trón betöltésének gyors elintézése szintén előmozdítaná az albán állam megszilárdulását.

A monarchiához való viszonyára Nikita király azt mondta, hogy attól nagyon sokat vár. Montenegro jó és őszinte baráti viszonyban akar lenni a monarchiával.

Nem engedelmesskednek a szerb tisztek.

Belgrád, október 22. A Piemont című katonai lap jelenti, hogy a szerb tisztek több helyen nem akartak engedelmesskedni a hadügy-miniszter parancsának, hogy a megszállott stratégiai pontokat őrítsék ki. Más részről viszont azt jelentik, hogy a visszavonulást már megkezdték és hogy a szerb csapatok legkésőbb péntekig elhagyják az önálló Albán területét.

A cár és a háború.

Bécs, október 22. A Zeitsung jelenti Párisból: Pétervári hírek szerint a cárt az orosz katonai párt tagjaitól eredő közlések az utóbbi napokban annyira befolyásolták, hogy a cár közvetlenül közel álló háborúra gondolt. Az osztrák és magyar, meg szerb konfliktus elintézése a cárban bizalmat keltett ugyan, de az osztrák és magyar-orosz viszony javulásáról egyelőre nem lehet beszélni.

Belgrád, október 22. A szerb lapok megint a legerősebben izgatnak Ausztria-Magyarország ellen s azt írják, hogy a kereskedelmi kedvezmények megtagadásával kell retorziót venni a monarchián.

Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-ÚTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb :: **kézimunkák** a legolcsóbb :: árban. ::
TELEFON 288. SZÁM

A meghiusult összeesküvés

Rendőrök az összeesküvők között

Hivatalos jelentés szerint a tegnap megkísérelt monarchista támadás, bár gondosan elő volt készítve, teljesen meghiusult. A főkelésben egyetlen katonát sem vett részt. A kormány ismeri az összeesküvés előzményeit és a mozgalom felelős vezéreinek megbüntetéséről gondoskodni fog. Az egész országban nyugalom van.

Többet a letartóztatottak közül igen előkelő társadalmi állást töltenek be. Rendőr-tisztek és rendőrök is csatlakoztak a mozgalomhoz, ezek közül is többeket letartóztattak. Egyikük a fogságban öngyilkosságot követett el.

A „Jatria” lap szerint a mozgalmat két bizottság intézte, egy katonai és egy polgári bizottság. A mozgalomnak több miniszter és tisztviselő legyilkolásával kellett volna kezdődnie, mire három harcos csapat lépett volna akcióra. A mozgalomnak Porto, Braga, Evira és Vianna városokban kellett volna kitörnie.

Agitátorok megkísérelték a telefonvezetékek és a vasúti sínek elpusztítását, de csak jelentéktelen kárt okoztak, amelyet rövidesen sikerült helyrehozni. Lisszabonban több száz embert letartóztattak. A városban ismét rend van. A vidéken semmiféle rendezés nem volt.

Az ország északi részében nyugalom uralkodik. A rendőrhatalóság számos monarchistát letartóztatott és fegyvereket kobozott el.

HIREK

— **Vilmos császár a trónörökösénél.** — Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös a jövő héten látja vendégül Vilmos német császárt. A császár mulattatására rendezett vadászatra a magyar urak közül Szögyén-Marich nagykövet és Zichy János gróf kaptak meghívást.

— **Tisza diszpolgársága.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Győr város negyven tagú kiadotttsége ma tisztelgett Tisza István grófnál és átadta neki a diszpolgári oklevelet. Tisza István gróf miután köszönetet mondott a diszpolgárságért, kifejezést adott ama reménynek, hogy a magyar városok a haladás útján a legszebb eredményeket fogják elérni, mert erre minden készségük megvan.

— **Benczur Gyula disz doktorsága.** A király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Benczur Gyula festőművészt a főrendiház tagját, ötvenéves művészi jubileuma alkalmából a kolozsvári tudományegyetem tiszteletbeli bölcsészeti doktorává nevezte ki, illetve megengedte, hogy az egyetemi tanács a művésznak a tiszteletbeli doktori oklevelet kiszolgáltassa.

— **Schwarzer Ottó báró temetése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A városmajor-utcai gyászházban ma helyezték ravatalra a váratlanul elhunyt dr. báró Babarci-Schwarzer Ottó főrendi temetést. A ravatalt a koszoruk halmazza borítja. Az elhunyt családijához a részvétlívátatok özöne érkezett nemcsak az országból, hanem a külföldről is. A temetés, amely holnap délután fél 3 órakor lesz rendkívül impozánsnak ígérkezik. Az elhunytat a németvölgyi temetőben, a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Debrecen ingatlanainak jövedelmel.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi üléséről szóló tudósításunkban közöltük azokat az érdekes statisztikai adatokat, amelyeket a városi ingatlanok jövedelmezőségéről Jánosi Zoltán bizottsági tag közölt. Ez adatok közé számbeli tévedés csuszott be a közlés alkalmával. Jánosi Zoltán ugyanis a következő adatokat hozta föl: I. Szántók és legelők, kaszálók területe kb. 24,500 hold. Bruttó jövedelmük 762,263,50 fillér, nettó jövedelmük 603,625 korona 50 fillér. Egy hold átlagos bruttó jövedelme ma 31 korona, nettó jövedelme 25 korona. II. A Hortobágy területe 42,000 hold. Bruttó jövedelme 281,750 kor., nettó jövedelme 125,792 korona, egy hold átlagos bruttó jövedelme 7 korona, nettó jövedelme 3 korona. Az I. és II. alatti földek vagyoneleltári becsértéke 52,000,000 korona. E tőkének tehát a most két tétel. I. és II. alatt fölsorolt jövedelme bruttóban 2 százalék, nettó jövedelme 1.4 százalék. Ijesztő kép, amely teljesen igazolja Jánosi Zoltán és vele a jog- és pénzügyi bizottság amaz erélyes és hangzatos kívánságát, hogy azon a gazdálkodáson — ide nem értve az erdőségeket, amelyek szintén horribilisen keveset jelentenek — amely ilyen eredményeket produkál, sürgősen változtatni kell.

— **Kozmann gyermekfölvételei.** Kozmann Gusztáv Piac-utca 44. számú kirakatainak külön szenczácója a gyermekfölvételek táblója. Ezek a gyermek-képek megértetik a nézővel, hogy Kozmann Gusztávot miért tartják Európa legkiválóbb gyermek-fényképészeinek. Csodálatra ragad, hogy a fölvevő-gép hideg lencséje, hogyan adhatja ilyen megragadó bensőséggel vissza a gyermekfelteket. Festők tanulhatnak Kozmann Gusztáv-tól gyermekarcokat megrajzolni. A nevető gyermekszemek, a mosolygó, vagy komolykodó gyermekszájak s a gyermek utánózhatalan gracióz testtartása Kozmann képein mind-mind olyan művészi pöz, amelyet kihozni csak a festőművész ecsetje tud és mégis a Kozmann képein úgy hatnak, mintha a gyermekek legtermészetesebb pózai volnának. Bámulatos, hogy egy-két negyed óra alatt miképpen bírja kihozni az idegen gyermekekből azokat a mosolygásokat, édes pózokat, amelyeket csak a gyermek-szoba mintim négy fala lát. Kozmann gyermekfölvételeiről alig akarjuk hinni, hogy fényképek. Ugy hatnak, mint egy-egy lefényképezett portré. Mai és társa annyira megcsodált budapesti kirakatainak titkát itt fejtette meg előttünk Kozmann. A budapesti cégnek Kozmann Gusztáv volt a lelke s amely nagy vesztesége lehet Mainak Kozmann távozása, ép olyan értékes nyeresége Debrecennek.

— **Az Uránus-színház (Korona-passage) mai műsora.** 1. Seta Pondicheriben (India), színes tájképek. 2. Zsuzsi és a csodaernyő, bohózat. 3-4. Az anya büszkesége, amerikai történet két részben. 5. A megható dráma, bohózat. 6. Tännforseni vízesés, csodás természeti szépségek. 7. A prairek országából, amerikai életkép. 8-9. A kikapós patikárus, két felvonásos vígjáték, főszereplő a közkedvelt Möríc. Előadás kezdete pontosan 6 órakor, folytonos bemenet, utolsó bemenet fél 10 órakor. Rendes helyárak. Bérlet, tiszviselő (igazolvány)- és trafik-jegyek érvényesek. A színház kellemesen fűtve van.

— **Ülés a Csokonai-körben.** A Csokonai-kör választmánya e hó 23-án, csütörtökön délután 4 órakor tartja a Csokonai-házban ülést, amelynek sorozata a következő: 1. A Lőfkovits-pályázat bírálóinak megválasztása. 2. A Csokonai siremlékének felújítása. 3. A felolvasások előkészítése. 4. Folyó-ügyek. 5. Jelentések.

— **Megérkeztek az ujtöltésű zseb-vilnyilámpák Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piac-u. 38. sz.**

— **Egy debreceni bíró kiténtetése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Hegedűs István debreceni ítélőtáblai bírói címmel felruházott járásbírónak a Ferenc József-rend tiszti-keresztjét adományozta. Hegedűs István ítélőtáblai bíró kiváló jogász, akinek rendkívüli kiténtetése senkit sem lepett meg, hanem mindenütt, ahol csak a debreceni bírói kar e szimpatikus tagját ismerik, csak a legnagyobb meglepedést és örömet keltette. A kiténtetéshez már a tegnapi napon is számosan gratuláltak a város előkelőségei közül Hegedűs Istvánnak.

— **Az osztrák kivándorlási botrány.** Bécsből táviratozzák: A rendőrség tegnap vizsgálatot tartott az Ausztró-Anglo kivándorlási irodában. Különböző jelek arra mutatnak, hogy ez az iroda a Canadian Pacific-kal együtt dolgozott. Az Ausztri-Anglo tulajdonosa, Kager, aki szolgálaton kívüli viszonyban lévő főhadnagy és Sindler nevű üzletvezetője eltűntek Bécsből.

— **A kolera.** Máramaroszigetről táviratozzák: Tegnap este Haurelyuk Péter Izutcai lakásán egy harminc év körül lévő ismeretlen nő szállást kért, de nem tudtak neki adni. A nő el akart távozni, de az udvaron rosszul lett, hányt, majd néhány perc múlva holtan összesült. A városi orvos meztelkedésére a holttestet a járványkórház halottas kamrájába szállították, a bélrészeket pedig fölküldötték a bakteriológiai intézethez. — Esztergomból táviratozzák: Földes Géza, a Pilismarót melletti Lágyszeresztur kőbánya munkafelügyelője kedden kolera-gyanus tünetek között meghalt. A lábatlani Komicek betegsége ázsiai kolera-nak bizonyult. — Nagykanizsáról táviratozzák: A kolerazárlatot az alispán feloldotta. — A belügyminisztérium közlése szerint a bácsbokrog megyei Pálónán egy, a temes megyei Gerebencen egy, a zemplén megyei Tokajon egy, az ungmegyei Szobráncan egy, a bereg megyei Zugon egy, a jász-nagykun-szolnok megyei Tiszabón három kolera-s megbetegedés fordult elő.

Eszékéről táviratozzák, hogy Szlavóniában összesen 57 koleraeset fordult elő s 24 haláleset.

— **Két nagy sláger az Uránusban.** Még a mai nagy filmprodukciónak mellett is gondot képez olyan műsorokat összeállítani, melyek minden tekintetben kielégítsék a közönség kényes izlését. Az Uránus büszkélkedhet azzal, hogy művészi érzékkel mindég a legmegfelelőbbet, a legjobb szerzi meg publikumának. Mai új műsorán egyszerre két nagyszabású filmet is mutat be, melyek külön-külön is attrakció számba mehetnek. Az egyik „A kikapós patikárus”, pompás vígjáték 2 felvonásban, melyben a főszerepet az általános kedvelt Möríc játssza, a másik „Az anya büszkesége”, amerikai történet 2 felvonásban. Ezeket kívül az elsőrendű kiséző-képek kerülnek bemutatásra.

— **Szüreti- és szoba-tűzijátékok, békák, rakéták, bombák és görög-tűzek Mentze Henrik áruházában, Piac-u. 38. sz.** Ismételdőknak megfelelő kedvezmény.

— **Rablótámadó huszárok.** Pár nap előtt, a Concours Hyppique idején éjjel két óra tájban több Vilmos-husár megtámadta Rác Gábor 62 éves utbiztost. A beborozott legények az öreg embert leteperték, megverték s óráját láncal együtt elvették. Az utbiztos segélykiáltására az egyik rendőr jött segítségül, aki megállapította, hogy az egyik támadót Királynak hívták. Ennek alapján a csendőrök kinyomozták az eset részvevőit, névszerint Nelkori János, Gyulai Károly és egy Csermák nevű huszár személtében. Valamennyien azt mondják, hogy Király volt a támadó, aki ezt be is ismeri. Óráról és láncról azonban semmit sem tud. A csendőrség a nyomozást folytatja.

Kovács Gyula és Társa Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divatbundák, plüsch és szőrmekabátok. Leány- és gyermekfelöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák. Női leány- és gyermekkalapok. Mindezen felsorolt cikkek a legolcsóbb szabott árakon.

Debreczen, Piac-utca 55. (Hungária mellett).

HALMÁGYI SÁMUEL

— női és leányfelöltők, kosztümök, bluzok és pongyolák nagyruháza megnyitja teljesen újonnan berendezve Piac-utca 32. szám alatt, volt Szedlák-házban

— **Eredeti modellek, felöltők, costümök és blousok** megérkeztek Halmágyinál.

— **Árverés városi földbérlésekre.** A közgyűlési teremben ma délelőtt tartották meg az árverést több kisebb földterület hasznosbérbeadására. Az árverési aktuson Medgyaszay Miklós tanácsnok elnöklefe alatt jelen voltak: Magoss György dr főügyész, Zöld József jegyző, Huszár Károly számtiszt. Az eredmény szerint a legtöbbet ígérők voltak: A Komlós-kerti 26 nyilas 40 öl földet: Nagy Sándor 7680 korona. Komlós-kerti 1 nyilas 1020 öl földet: Nagy Sándor 321 kor. Közvágóhídi B. Szilágyi-féle 12 hold 282 négyszögöl földet: Nagy Jakab 500 kor. Arany Bikatelek után 35 hold 800 négyszögöl földet: Kozák Ferencné 1830 kor. Posta-féle földre nem jelentkezett bérlő. Simonffy-u. bérház után 7 hold 489 négyszögöl ondódi földet: Kozák András 280 kor. Arok-utcai iskola földet: Boross György 460 kor. Hatvan-u. temető 1000 négyszögöl Papp János 200 kor. Hatvan-u. temető 1000 négyszögöl Papp János 200 kor. Hatvan-u. temető 1478 négyszögöl Lóvy Bernát 200 kor. Baranyi-ház utáni föld: Both János 1225 kor. Tóth-ház utáni föld: Csapó István 1435 kor., Isten földje: nincs árverésen. Széchenyi-kert melletti földet: Sternberger Salamon 1000 kor. Városi bellegelő: Polgári Szövetkezet és társa 2500 korona.

— **Legfinomabb gyapjuszövetek** mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

— **Zsarolás a szerelem nevében.** Hajduböszörményből jelentik: Storch Zsigmond téglagyári munkás a rendőrségen panaszt tett Kun Gábor téglagyári munkás és meje ellen, akik állítólag meg akarták zsarolni. Előadása szerint e hó 16-án a piacon hozzálépett Kun Gáborné és kérte jönné be este a lakásukra, ahol egy fiától kapott levelet akar elolvastatni az üzemvezetővel. Storch a kitűzött időben meg is jelent Kunéknál, itt az asszony leültette a kanapéra, mellé ült s úgy inszenzáta a jelentet, mintha valami találka lett volna készülőkben. Erre az ágyból kigugrott Kun Gábor, a férj s mint aki most értesült a készülendő felszarvazásról, rátámadt Storchra és leszurással fenyegette, ha nem fizet kárpótlási díjat a készülő találkáért. Erre az üzemvezető, mit volt tennie, elfogadta a kierőszakolt feltételeket s néhány korona pénz és órája visszahagyása után, sírgösen távozott. Kunékat azonban feljelentette a rendőrségen. Ezek tagadják, hogy meg akarták volna zsarolni Storchot, ez önként jött hozzájuk és pedig nem levéolvadás, de asszony kedvéért s így, mikor a férfi felelősségre vonta, ijedtsége miatt hagyta vissza pénzét és óráját. Az ügyészség az eset körül vizsgálatot indított.

— **Gummi-köpeny** újdonság 20 kor. Halmágyinál.

— **A kisújszállási pénzhamisítók.** Kisújszállásról jelentik: Fogarassy József nyugalmazott csendőrmester, aki a dánosi rablógyilkosokat annak idején elfogta, most Kisújszálláson működik, mint államrendőrségi detektív. Fogarassy a napokban egy régóta garázdálkodó pénzhamisító-társaságot leplezett le, melynek két tagját, Taposi Károlyt és Katona Józsefet letartóztatta éppen akkor, amikor ezek a hamis pénzt értékesíteni akarták.

— **Egy földbirtokos feleségének öngyilkossága.** Makóról táviratozzák: Nagylak községnek titokzatos szenzációja van: ma reggel fölakasztva találták Poruczky Pál földbirtokos szép, fiatal feleségét. Poruczky néhány évvel ezelőtt beleszeretett a község legszebb leányába és feleségül vette. Eleinte boldog házasságot éltek, de aztán elhidegültek egymástól. A férj sokat éjszakázott, s az asszony emiatt gyakran tett neki szemrehányást. Utóbb már mindennapos volt a családi jelenet. A férj unta a civakodást és nagyon rosszul bánt a feleségével. Tegnap ismét zajos családi jelenet volt Poruczkyék-nál. Hajnalig veszekedtek. Poruczky hajnalban magából kikelve rohant el hazulról, két órával később pedig holtan fölakasztva találták az asszonyt. A vizsgálat megindult. Több jel ellene mond annak, hogy az asszony maga akasztotta föl magát. A titokzatos családi dráma ügyében energikusan nyomoznak.

— **Szabad fixirozni.** Szegedről jelentik: Pünkösdi napján történt, hogy Flaushner Lajos ügynök egyik villamos megállónál erősen fixirozta Simon István vendéglős feleségét. Az asszony ezért erősen leszidta Flaschnert, aki szintén nem maradt adós a sértegetésekkel. Körülbelül negyed óra múlva Flaschner újból találkozott Simonnéval, aki akkor már az ura társaságában ment. Simonné Flaschner láttára újból diűbbe jött és az ura oldala mellett nagyobb bátorságot is érezvén, erővel végig vágott az ügynökön, majd tovább ütlegelte, a földhöz vágta és megrugdosta. Flaschner a szenvedett sérülések következtében heteken át beteg volt, amiért súlyos testisértés vétségéért feljelentette Simonét. Kölcsönös becsületsértéssel is vádolták egymást. Kedden tárgyalta ezt az ügyet Somlyódi István járásbíró, aki a becsületsértés vádját alól, azzal indoklással, hogy kölcsönösség esete forog fenn, mindkét felet felmentette. Simonét súlyos testisértés vétségéért két heti fogházra elítélte, azzal az indoklással, hogy a fixirozás nem ad jogcímet a nőnek ilyen módon való elégtételszerzésre. Az ítéletet a járásbíró a novella értelmében felfüggesztette. Simonné felebbezett.

— **Az asszonygyilkos káplán szimuláns.** Newyorkból táviratozzák: A törvényszéki elmeorvosok tegnap nyújtották be irásos véleményüket a főtörvényszékhez. A megfigyelés arra az eredményre jutott, hogy Schimdt János káplán, aki megölte és feldarabolta Aumüller Annát, teljesen beszámítható. A gyilkos pap a törvényszéki orvostani intézetben elmezavart próbált szimlelni, de olyan együgyű volt e közben, hogy az orvosok kinevették és ő felhagyott a szimulálással. A főtárgyalás már a jövő hónap elején lesz.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán 2000 koronát és a 600,000 koronás jutalmat nyerte: 82220.
10,000 koronát nyert: 79337.
5000 koronát nyert: 68254.
2000 koronát nyertek: 45454 66734.
1000 koronát nyertek: 3684 16179 34391 37017 45801 48666 52654 61926 69730 76280 83167 96884 99635 104313.

Azonkívül kihúzták 481 sorsjegyet 500 és 200 koronás nyereménnyel.

— **Leégett falu.** Nagymihályról jelentik: Rettenetes tüzvész pusztított e hónap 16-án Sárosremetén. A tűz egy gazda házában keletkezett, ahol lekvárt főztek. A nyílt tüzhelyről egy szikra a közeli szalmakazalra szállt, amely rögtön kigyulladt. A nagy szélben mentésre gondolni sem lehetett, a tűz átcsapott a szomszédos házakra. Fél óra múlva az egész falu lángban állott. Száz ház és melléképület teljesen elpusztult, azonkívül a akosság minden vagyona és terménye odaégett. A falubelieknek betevő falatjuk sincs, úgy hogy a közelgő tél miatt a legnagyobb nyomornak vannak kitéve. A kár 100,000 korona, amiből biztosítás útján semmi sem térül meg.

A Nádudvari Takarékpénztár R.-t. igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselőik mély fájdalommal tudatja, hogy az igazgatóságnak érdeműs tagja

néhai Ács Nagy Sándor úr

hosszabb szenvedés után folyó hó 21-én elhunyt.
Emlékét örökre kegyelettel fogjuk megőrizni

Nádudvar, 1913 október 22.

Nádudvari Takarékpénztár
Részvénytársaság.

NYILTTÉR.

Fog-Króm
KALODONT
Szájviz

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Vicze ítélete jogerős.** Vicze Ferenc Cucor-utcai rablógyilkost, aki a kis Richter Annát meggyilkolta, a budapesti esküdtbíró-ság tudvalevőleg élethossziglan tartó fegyházra ítélte. A Kuria első büntető tanácsa Vavrik Béla elnöklésével ma tárgyalta a semmiségi panaszt, azt elutasította és jóváhagyta az esküdtbíró-ság ítéletét. Az ítélet így jogerős lett.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	921.50
Osztálykifutó	624.25
Államkassza	10.75
Államkassza koronajárás	692.50
Államkassza	421.00
Jelszóbank	634.50
R. államkassza	7.48
Magyarországi	688.00
Központi bank	

Iránysal:

Magánlőszármítási kamattal:

Bécs 5¹⁵/₁₆ %, Berlin 4¹/₂ % London 4¹⁵/₁₆ %

Budapesti gabonátőzsde.

Szara E. (Strasser és Könyg) debr. bismányos távirati jelentés	
Busa májura	10.44
októberre	11.80
1914. ápr.	7.7
Rozs októberre	8.77
szepemberre	7.58
Zab októberre	
szepemberre	7.24
Tengeri 18. sz. szeptemberre	6.44
máj	
Készára ártartó.	

A 150.000,000 márkás kölcsön elszámolása. A 150.000,000 márká névértékű államkölcsön aláírói ma a bankárcsoporttól fölszólítást kaptak, hogy nyilatkozzanak a jegyzett pénztárjegyek átvetele idejéről. A csoport két alternatívát állapított meg az átvételre vonatkozóan. Az egyik szerint a jegyzett pénztárjegyek átvetele most október 25 és október 31. között történne meg. Ez esetben az aláírók részére 117,85 árfolyamot állapítottak meg. Amennyiben a kölcsön aláírói nem kívánják az egészben való elszámolást, akkor az a következő részletekben történik: október 31-én fizetni kötelesek 30 százalékot és december 15-én pedig 40 százalékot. A részletekben való elszámolásnál

Hideg van! Gyermekkabátok 5 koronától, Reichmannál, Piac-u. 85.
Gyermekruhák 2 koronától,
Bluzok, pongyolák minden árban Szörme-garnitúrák partiban. ::
Royallal szemben.

mindig az aznapi márka-árfolyam lesz az irányadó.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Kenyeres Izsó és társa női ruha-kereskedő Makó, Klein Adolf uri- és női-dívat kereskedő Eger, Friedmann S. Sándor Nyiregyháza (csőd), Grets Imre Temesvár (csőd).

Iskolaöltönyök

leszállított árban
Grünfeld Adolf és Társa
férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében
Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

2343 - 1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank r. t. végrehajthatóknak Marczin Mihály derecskei lakos ellen folytatott végrehajtási ügyében 150 kor. tőke, 37 kor 10 fill. tőke és 91 kor. 34 fillér tőkék és járulékaik követelese kielégítése céljából a derecskei kir. bíróság területén levő, a derecskei 2823. sz. betéti A. l. 1636/2, 5383, 6641, 9583, 9584, 11392 és 13466. hrszámú házas beltelek, szőlő, rét és szántóra 1260 korona 60 fillérben, az ugyanazon betétben + 15302. hrsz. a. felvett szántóföldre 140 korona 80 fillérben, mint az utóajánlattevő által megajánlott összegű kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül az **1913. évi november hó 4 ik napjának d. e. 9 óráját** Derecskére, e bíróság árverési termébe kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlanok a kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál, ugy Derecske község házánál tekinthetők meg.

Derecske, 1913. szeptember hó 18-án. A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Szabó s. k., kir. jbiró.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske	40 "
Házirend	40 "
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10 "
Üres lakás bejelentési lap	10 "
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10 "
Építés engedély iránti kérvény	10 "
Lakhatási " " "	10 fillér
ért darabonként kapható	

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

3902-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróságnak 1912. V. 5381/3. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Sándor Ármán részére debreczeni lakostól a már fizetett összeg betudásával 250 kor. tőke, ennek 1912. év február hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 91 kor. 26 fillér perköltség erejéig 1912. évi december hó 17-én bíróság lefoglalt és 1052 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1913. évi november hó 14 én délelőlt 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Rákóczi-utca 20. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi október hó 21-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitünőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszertárában, Debreczenben.

3620 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróságnak 1913. V. 2348/2. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint az Alföldi Takarékpénztár r.-t. részére debreczeni lakostól 495 korona tőke, ennek 1912. év március hó 18. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 112 kor. 66 fillér perköltség erejéig, 1913. évi április hó 10-én bíróság lefoglalt és 1810 koronára becsült butorból és egyéb ingóságok **1913. évi október hó 28-án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Hatvan-utca 1. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi szeptember hó 17-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Donogán és Somossy

Hajdúvármegye szállítói nagy áruházába

**megérkeztek az őszi
:: idény újdonságai ::**

Kosztüm:elmék — Bluz- és Pongyolakelemek
— Divatselymek — Flanellek — Velezek —
Bársonyok. — Kész menyasszonyi kelengyék.
Külön szőnyegosztály.

Jó borok

1 liter Homoki vegyes	90 kor.
1 liter Asztali ó bor	1- kor.
1 liter Űri bor (ó rizling)	128 kor.
1 liter Szekszárdi veres ó bor	130 kor.

Betét üvegre 16 fillér. Tiszta szavatolt minőségben
KONTSEK GÉZÁNÁL
KOSSUTH-UTCA 7. SZÁM.

Az 1866 óta fényesen bevált

BERGER-FÉLE MED. KÁTRÁNYSZAPPAN

G. Hell & Comp.-től 4841

háromezer orvosok által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikert aratott.

mindennemű bőrkülfetések,

különösen idült és pikkelyesbőr, valamint parazitisz kitések ellen. A BERGER-féle kátrányszappan 40% fakátrányt tartalmaz és lényegileg különbözik a kereskedelemben egyéb kátrányszappanaitól. Makacs bőrbajoknál alkalmazták a nagyon hatásos

Berger-féle kátrány-kénszappant.

Mint onyhebb kátrányszappan az arobór tisztántámaságainak ellüntetésére, a gyermekek bőr- és fejbőrkiütése ellen, valamint mint fellámulhatatlan kozmetikus mosó- és fürdőzészappan, napi szükségletre szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrányszappan.

A hajhullás ellen és hajpadló betegségeinek radikális gyógyítására használják a

Berger-féle folyékony-kátrányszappant.

Mint kiváló bőrszerek kitünő eredményt mutatnak fel, továbbá a Berger-féle kátrányétküll gyógyzappanok:

A Berger-féle Borax-szappan

sattanások, napégések és miteszerek ellen és a Benzoe, kén, kénfej-, naphthal- és thymol-kompozíciók, valamint a broodrában ajánlott egyéb szappanok.

Ára minden fajtából darabonként: 70 fillér. használati utasítás minden egyes üvegen.

Kérjen a bevásárlásánál kifejezetten Berger-féle kátrány- és boraxszappanokat és nézze meg az itt alább ábrázolt védjegyet és az itt álló cégjegyzéket C. Hell & Comp. minden címén. Kiküldetve Bécsben 1883

ban díszoklevéllel és Párisban az 1906. év világiállításán aranyéremmel. Kapható minden gyógyszerárban és az e szakmában vágó üzletekben. En gros: G. Hell & Comp. Wien, I. Dioborstrasse 5.

Budapestben: nagyban és kicsinyben Török József gyógyszerés urnál. Király-u., továbbá a következő uraknál: Molnár és Moser, Thallmayer és Seitz, Kochmeister Frigyes utódjai, Radanovits testvérek, Steiner

Nándor és Társa, Neruda Nándor, IV., Kossuth Lajos-u. 7., kicsinyben minden gyógyszerárban, jobb drogeriában és illatszer-üzletben.

Tíz szög 50 fillér, szontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve t minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Záró levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelíges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a jelíges levelek délelőtt 10-12 óráig adatkak ki. 706

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jelíges fevélnél a hirdetés száma is kérétilk.

„Tisztelesség”
jelígre levél van a kiadóban. 2520

Önálló
iparos közös háztartásra lépne 26-32 éves nővel. Válás után házasság. Levelek „Önálló H.” jelígre a kiadóhivatalba. 654

50.000 dollár
kézpénzvagyonnal sűrűgösen csinos, egészséges férjet keresek, ha vagyonatlan is. 22 éves, független, szépnék mondottamerikai hölgy vagyok, németül jól beszélek. Nem névtelen ajánlatokat kérek. „Hymen”, Berlin, 18. 2352

Feleségül
venném, azt az uri leányt aki 60 ezer korona adósságotat kifizeti. „Pati-kárus” jelígre irjanak Budapest Főposta Post-restant. 788

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kenőcs kefélés nélkül fényes és sikos. Aparkettett szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Uj hentesüzlet
A Csapó-utca 68. szám alatt (Retezár-féle házban) naponta friss disznó-hus kapható. Ugyiszintén zsirnakvaló hárj és sós szalonna, délben és este frissen sült lacipecsenye. B. pártfogást kér Csonka András Debreczen, Csapó-utca 68. sz. Retezár-féle ház. 2432

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipész-mester, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Állás

Gazdasszonynak
ajánlkozom. Cim Vig-kedvű Mihály utca 62. Mariska. 2518

Lakás

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Kiadó
egy csinosan butorozott külön bejáratos szoba, fürdőszoba haszálattal. Piac-utca 77. II. em. 8.

Udvari
három szobás lakás kiadó november 1-re. Simonffy-u. 29. 2424

2-3
lóra istálló kiadó. Hatvan-utca 30. 2521

Széchenyi-utca
44. sz. a. egy két szobás lakás konyha és hozzá-tartozó helyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott. 2519

Különte

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legujabb faconis selyem bluzok 12 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, számvet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműk remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

A) napra
egy elsőemeleti kis páholy kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 2500

Vendéglősöknek:

„Itt édes must kapható” feliratu cédulák lapunk kiadóhivatalában olesón kaphatók.

VIZVEZETES,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 973. 34

MAISON BIRO

angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapestben létezett, Debreczenben Deák Ferenc-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövetből selyem bélésű. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazon 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Püspökladányban a Rycal- szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételk kaphatók. Morsókölt árak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség beces pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

Egy szoba, konyha

havi 20 koronáért
:: kiadó ::
József kir. herceg-utca 21.

ELSŐRENDŰ

TÜZIFAAPRÍTÓ ÉS FAMEGMUNKÁLÓ

GÉPEK.
GÉPGYÁR:
MORITZ ZUCKERMANN'S Wwe
WIEN,
XVIII. ANASTASIUS-GRÜNGASSE 24/17. — Képviselők kerestetnek.

3637 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1913. V. 4551/1. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Schwartz B. utóda részére debreczeni lakostól 706 kor. 50 fillér tőke, ennek 1912. év február hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 118 kor. 46 fill. perkölttség erejéig 1913. évi július hó 31-én bíróság felúfoglalt és 601 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1913. évi október hó 23-án délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és Debreczenben, Lorántffy-utca 381 szám alatt megartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali kézpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1913. évi szeptember hó 25-én.

Oláh Géza, birói kiküldött.

Tisztán kezelt borok.

ÉRTESÍTÉS

Pontos kiszolgálás.

„CSOKONAI”

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a Csapó-utca 14. szám alatt levő

NAGY ÁRPÁD, a „Csokonai” vendéglő tulajdonosa.

Naponta frissen csapolt kőbányai sör.

Telefon 632. **HALMÁGYI** Telefon 632.
DIVATHAZA PIACZ-U. 47, a FŐPOSTÁVAL SZEMBEN.

Felöltők minden színben . . . 10.— koronától
Pongyolák minden színben . . . 5-40 koronától
Bluzok minden színben . . . 2-50 koronától
Selyembluzok minden színben 4-90 koronától
Costümök minden színben . . . 20.— koronától

A fenti árak érvényesek, mig a készlet tart.

Nemzetott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában. Piac-utca 49., a főpostával szemben.

Pompás, hasonlithatatlan természetesség és legnagyobb kiadósság. Dralle illatszere

Illusion a világítótoronyban

Egy szemernyi elégséges!

Gyöngyvirág, róza, orgona, heliotrop, rezeda 4.—korona, ibolya 5.—korona. Minden gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben, szappanüzletekben és jobb fajta fodrászoknál. GEORG DRALLE, BODENBACH a. E.

Havi előfizetések elfogadhatnak.